

«vers una Sintaxi Històrica del Català: Metodologia i Objectius». Aquest es el sisè encontre que organitza l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, amb la col·laboració de l'Institut d'Estudis Catalans (Societat Catalana de Llengua i Literatura), de la Seu de la Universitat d'Alacant a la Nucia, de l'Ajuntament de la Nucia, del Projecte de Recerca «Cap a una gramàtica del català antic» (Hum2005-03508) i del Centre Internacional d'Estudis Avançats de la Corona d'Aragó Medieval (Universitat d'Alacant). S'hi van reunir els investigadors de l'ambiciós projecte d'elaboració de la Gramàtica del Català Antic. Al llarg d'aquestes sis edicions, el grup d'investigació dirigit per Josep Martines (UA-IEC) i Manuel Pérez-Saldanya (UV-IEC), tanca la primera fase del projecte: s'han establert les bases metodològiques de la recerca i s'han unificat els objectius i els criteris entre els més de 50 investigadors que hi participen. Això ha estat un consistent pas endavant ja que la diversitat d'integrants del projecte, provinents de diferents branques de la lingüística (història de la llengua, lingüística diacrònica, lingüística teòrica...), requeria un esforç.

Això s'ha concretat tangiblement en dos nivells. D'una banda es va presentar l'estat del CICA (Corpus Informatitzat del Català Antic) que és la base del projecte i que comprèn textos des dels primers documents de la llengua fins al segle XVI. L'equip de recerca creu fermament en la utilitat d'aquest corpus perquè avui ja no és possible fer una sintaxi històrica sense partir de textos. Així és l'única manera de superar l'estadi de les hipòtesis i de les aproximacions per passar a l'estadi de les proves i l'empirisme. Joan Torruella (ICREA-UAB) va ser l'encarregat de presentar l'estat del corpus, el qual compta amb una representativitat proporcional dels dialectes catalans (diacrònics i diatòpics) i dels diferents registres lingüístics. El corpus es troba en un estat de gestació molt avançat i s'ha acordat que al següent Simposi es tancarà totalment. A més a més, des de la plataforma IVITRA, Vicent Martines, Maria Àngels Fuster, Elena Sánchez, Ramon Ruiz Guardiola i Luis Navarro van presentar nous programaris per al processament i l'aprofitament del CICA.

En segon lloc, en aquesta sisena edició es van presentar l'estat de les recerques sobre la llengua antiga d'una part important dels investigadors que participen en la redacció de la futura Gramàtica del Català Antic. En la majoria dels casos es van presentar els futurs capítols de l'obra en un estat de gestació molt avançat.

Gemma Rigau i Carlos Sánchez, «El complement indirecte i els altres complements de datiu»; Josep Martines, «L'article definit. Els valors abstractius i intensius»; Manuel Pérez-Saldanya i Gemma Rigau, «Les preposicions i els adverbis (I): els adverbis dèctics»; Philip Rasico, «Els sons i les grafies»; Carles Segura, «Les preposicions i els adverbis (II): els adjunts de lloc»; Anna Bartra, «Les construccions inacusatives, passives i impersonals»; Sandra Montserrat, «Les perífrasis verbals (II): les perífrasis aspectuals»; Salomé Ribes, Jordi Suïls i Albert Turull, «Les construccions de gerundi i participi: les clàusules absolutes»; Àlex Alsina, «Les construccions d'infinitiu»; Bruno Camus, «Els quantificadors. La quantificació»; Joan Rafael Ramos, «La predicació no verbal (I): les oracions copulatives i quasicopulatives»; Josep Quer, «Els modes verbals»; Xavier Molina i Josep Quer, «Les oracions condicionals»; Josep Maria Fontana, «L'adjectiu i el sintagma adjectival»; Jordi Ginebra, «A l'entorn del règim verbal en català antic»; Josep Martines, Sandra Montserrat i Carles Segura, «Els temps verbals. Una proposta» (1) i «Els temps verbals. Una mostra. Modalització del condicional» (2); Xavier Rull, «El capítol de formació de mots, apartat de sufixació: primers continguts»; Víctor Acedo i Jaume Mateu, «El verb i el sintagma verbal»; Francesc Roca, «Els demostratius».

Han estat especialment enriquidors els debats que tancaven cada grup de dues o tres conferències, ja que és aquest l'espai adequat per a reflexionar sobre els dubtes dels investigadors, sobre nous suggeriments, sobre la interconnexió entre els capítols, sobre la coherència global de l'obra, etc.

Finalment, van tancar el simposi Josep Martines i Manuel Pérez-Saldanya amb l'estudi dels materials tramesos pels ponents que no van poder assistir-hi i amb una reflexió sobre el projecte d'elaboració de la sintaxi històrica del català: corpus, metodologia, terminis, etc.

Una trobada, doncs, entre els integrants del projecte d'elaboració de la Gramàtica del Català Antic que permet restablir el contacte directe entre tot l'equip, així com donar a conèixer l'estat de les respectives recerques als companys i al públic que hi va assistir. Amb tot, es deixen les portes obertes a presentar l'any vinent uns estudis quasi definitius sobre cadascun dels aspectes de la sintaxi històrica del català antic.